

Касьян О. Г.

студентка III курсу

Кременчуцький педагогічний коледж

імені А.С. Макаренка

м. Кременчук

Науковий керівник: Каменський В. Г.

викладач правознавства

Кременчуцький педагогічний коледж

імені А.С. Макаренка

м. Кременчук

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ-СИРИТ ТА ДІТЕЙ, ПОЗБАВЛЕНИХ БАТЬКІВСЬКОГО ПІКЛУВАННЯ, НА ПОЛТАВЩИНІ

Соціально-економічний розвиток будь-якої держави залежить від виваженої соціальної політики й створення міцної системи державних стандартів і соціальних гарантій щодо захисту різних категорій населення. Особливо це стосується захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, оскільки ця категорія населення є дуже вразлива і потребує постійного захисту з боку держави.

Головною метою нашої роботи було:

- а) опрацювати нормативно-правові документи з даної теми та втілення їх на практиці;
- б) проаналізувати допомогу держави в Полтавській області, в тому числі, в Кременчуцькому педагогічному коледжі імені А.С. Макаренка;
- в) виокремити права та обов'язки дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування.

Проаналізувавши теоретичний аспект ми показали, яку участь у розв'язуванні даного питання беруть країни: Польща та Німеччина, а також як

Україна, зокрема Полтавщина, вирішує це питання; та проаналізували втілення в життя прав і свобод дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні.

Об'єктом вивчення є соціально-захисні відносини в Україні щодо дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Предметом дослідження є права та обов'язки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування

Основними результатами роботи є:

А) Ми опрацювали нормативно-правову базу України з теми «Соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування».

Б) Дослідили втілення цих законів в Кременчуцькому педагогічному коледжі ім. А.С. Макаренка та з'ясували, що пільги, відповідають українському законодавству. Провели анкетування серед студентів даної пільгової категорії.

В) Створили порівняльну характеристику, щодо даної проблеми в Україні, Польщі та Німеччині.

* Дослідження зроблено з метою привернення уваги та усвідомлення дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування, проблем власних прав та обов'язків для забезпечення розвитку держави.

Соціальний захист населення є одним з найважливіших атрибутів будь-якої розвиненої і прогресивної європейської держави, а захист прав дітей – є одним із ключових національних пріоритетів. І це не дивно, адже вони є найменш захищеними в системі правових відносин, бо якщо дорослий може сам за себе постояти, то за дитину заступитися мають батьки. А що робити дитині, у якої немає сім'ї? Про таких дітей має подбати держава.

У нашій країні не існує спеціального законодавства для неповнолітніх, але їх права виділені окремими статтями Сімейного, Цивільного (ст. 32, 33, 35, 55-79), Кримінального (ст. 22, 61, 66, 97-108, 120, 130, 133, 137, 140-142, 144, 147, 149, 152, 153, 156, 164, 172, 175) та Кримінально-Процесуального (ст. 7, 9, 12, 23, 45) кодексів України, а також регулюються Конституцією України (ст. 1,

3, 46, 51, 52) та окремими законами, такими як закони «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», «Про охорону дитинства», «Про дошкільну освіту», «Про загальну середню освіту», «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про оздоровлення та відпочинок дітей», «Про зайнятість населення».

Порівняли законодавство України із законодавством Польщі та Німеччини. Міжнародний досвід влаштування дітей, які залишилися без батьківського піклування, засвідчує поступову відмову держав, що мають гуманістичне спрямування соціальної політики, від інтернатних форм, орієнтацію на створення та підтримку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки.

Цікавим прикладом є дитячий будинку у Вуперталі (Західна Німеччина). Дівчатка і хлопчики, різного віку, зазвичай з бідних родин, приходять туди, щоб обідати, зробити шкільне домашнє завдання чи просто провести час з друзями. За потребою вихователі підбирають їм одяг та іграшки у подарунок, а ввечері діти повертаються додому до рідних батьків. Заклад не утримує дітей, а тільки організовує їм дозвілля, навчає та надає гуманітарну допомогу. Це не поодинокий випадок, подібні дитячі будинки працюють по всій країні. Звуться вони «Йо-йо» за назвою відомої дитячої іграшки.

До таких реформ зараз прямує і наша держава, бо тільки сім'я є сприятливим середовищем для успішного розвитку дитини.

В родинях усиновителів, на Полтавщині, зростають майже 800 дітей.

Кожній сім'ї, яка усиновила дитину, держава гарантує:

- одноразову допомогу у зв'язку з усиновленням у розмірі, як при народженні першої дитини;
- одноразову оплачувану відпустку тривалістю 56 календарних днів (70 календарних днів – при усиновленні двох і більше дітей).

Для конкретизації цього питання ми відвідали студентський профком, з'ясували кількість студентів з числа дітей-сиріт, та дітей-позбавлених батьківського піклування їх реального матеріального забезпечення відповідно до нормативних документів.

Для них працюють наступні пільги:

1. Надається матеріальна допомога студентам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, для придбання навчальної літератури в розмірі трьох соціальних стипендій, а саме 7080 (сім тисяч вісімсот)грн. 00 коп. кожному (3*2360 грн.). Кількість студентів, яким надається допомога 11.

2. Підвищена стипендія в розмірі 2360. (відповідно до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки»);

3. Відсутня оплата за проживання у гуртожитку;

4. 2-разове гаряче харчування із розрахунку 46.70 грн. для дітей-сиріт (відповідно до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки»);

5. Безкоштовний проїзд у міському та приміському транспорті (відповідно до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки»);

6. Забезпечення оздоровлення у літніх оздоровчих таборах (відповідно до Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей»);

Найбільш ефективними сімейними формами опіки дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування в Україні, є усиновлення, опіка (піклування), прийомні сім'ї та дитячі будинки сімейного типу. По результатах дослідження ми бачимо, що кількість дитячих будинків інтернатного типу щороку зменшується, натомість збільшується кількість дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей.

Ми рекомендуємо матеріал дослідження використовувати в науково-практичних конференціях та у виховній роботі. Апробація роботи була проведена під час занять перед студентами та викладачами Кременчуцького педагогічного коледжу імені А.С.Макаренка.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волинець, Л. Соціальні проблеми дитинства в сучасній Україні / Л. Волинець // Національна безпека і оборона. – 2001. – № 3 – С. 34 – 38.
2. Головне управління юстиції у Полтавській області, [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.obljust.pl.u/content/166/>
3. Державний департамент з усиновлення, захисту прав дитини Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.ditu.gov.ua/statistics>
4. Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми».
5. Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківської опіки» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, N 6, ст.147)
6. Закон України Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей, [Електронний ресурс] // Офіційний сайт. - Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.